

ಅಡಿ ದಪ್ಪ ಇದ್ದು, ಹೊಳೆಯ ತಳದಿಂದ ಸುಮಾರು 12 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಓಡಾಡುವಷ್ಟು ಸೇತುವೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸ್ಥಳೀಯರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಲ್ಲಂಕ ಭೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಸ್ಮಯಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದ ಭೂರೂಪ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ (geomorphological map) ನಮೂದಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತ ಸೇತುವೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಎರಡನೆಯದು ಎನ್ನಲಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಂಕ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಳೆಗೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಉಟಾ (Utah)ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಶಿಲಾ ಸೇತು, ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ಭೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ಮಾರಕ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ, ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿ ಹಾಗೂ ಬಾದಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಲಾ ಕಮಾನುಗಳಿದ್ದರೂ ಅವು ಸೇತುವೆಯಂತಹ ರಚನೆಗಳಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಂಕ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹೊಳೆಗೆ ಸೇತುವೆ ರಚನೆಯಾದಂತಿಲ್ಲ.

ಕಲ್ಲಂಕವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 100-150 ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಹಸಿರು ವನ ಇದೆ. ಕಲ್ಲಂಕದ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಮೇ-ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಬಿರುಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಳೆಯ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಈಜಾಡುವಷ್ಟು ನೀರು ಇರುತ್ತದೆ. ಸದಾ ಹಸಿರಿನ ಮರಗಿಡಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಸ್ಥಳೀಯರು ಎಳ್ಳಮವಾಸೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ಹೊಳೆಯೊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನ, ಈಜು ಕೊಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ 165 ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, 12 ಎಕರೆ ಸರಕಾರಿ ಪಡ ಭೂಮಿ ಇದೆ.

ಕಲ್ಲುಸಂಕದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕಲಗಾರು, ಮಲವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೆಲವರು ಈ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಈ ತಾಣವನ್ನು ಹೊರಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅತ್ಯಂತ ನಾಜೂಕಿನ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ

ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಸಂಕದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಹಲವು ಗಣಿಗಿ, ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿರವೇರದ ಭರವಸೆ

ಕಲ್ಲಂಕ ನೋಡಿರುವ ಕೆನರಾ ಸಂಸದ ಅನಂತಕುಮಾರ ಹೆಗಡೆ 2008ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ, 'ಈ ಸಂಕದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನನ್ನ ಹೊಣೆ' ಎಂದಿದ್ದರು. ಜೋಗದ ರಾಜಾ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ದಾಂಡೇಲಿಯ ಕ್ಯಾಸಲ್ ರಾಕ್‌ವರೆಗಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ 'ಗ್ರೇಟ್ ಕೆನರಾ ಟ್ರಾಕ್' ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಸಂಕವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ 'ಕಲ್ಲುಸಂಕದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಭೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ಮಾರಕ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅರಳಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದು ಸಂಸದರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಚಾರ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ತೂಗು ಸೇತುವೆ, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನ ಮೊದಲಾದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಲಂಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ನೀಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಂಸದರ ಭರವಸೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು 'ಜೋಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ'ಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಳದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ವರ್ಷಗಳು ಸವೆದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಂಕ ಅವಸಾನದ ಅಂಚಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ.

ಕಲ್ಲುಸಂಕದ ಎರಡು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿಗಿಡ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅದರ ಬೇರುಗಳು ಶಿಲಾರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿ ಮರಬೆಳೆದಂತೆ ತಾನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಶಿಥಿಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ದಡಕ್ಕೆ ತಾಗಿದಂತಿರುವ ಸೇತುವೆಯ ಒಂದುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಬಿರುಕುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ಥಳೀಯರಾದ ರಾಜಾರಾಮ ಹೆಗಡೆ ಮಲವಳ್ಳಿ.

ಹೊಳೆಯ ಎರಡೂ ಭಾಗದ ದಡ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೊರೆದು ಹೊಳೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಅಡಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಸೇತುವೆಯ ಉದ್ದ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಮುರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಹೆಗಡೆ ಮಲವಳ್ಳಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸಂಕದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕುವ ಜಲಧಾರೆ

ಜೋಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತ ಶಿಲಾ ಸೇತು ನಾಶವಾಗುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ

